

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeşului

APARE DUMINECA

Preţul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " " pe 1/2 an 5 " " România şi străinătate pe an 14 franci " " " " pe 1 an 7 "	Preţul inserţiunilor Pentru publicaţiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conţin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane.	Correspondenţele se adresează redacţiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumeraţiune şi inserţiunile la ADMINISTRAŢIA Librăriei şi Tipografiei diec. în Caransebeş
---	--	--

Sinodul eparhial

al diecesei gr. or. române a Caransebeşului, periodul
XII, sesiunea I., convocat la Caransebeş pe Duminica
Tomei, 13 Aprilie 1903.

Şedinţa II.

Ţinută în 14 Aprilie 1903, la 10 ore a. m.

Preşedinte: Prea Sântia Sa Domnul Episcop Nico-
lae Popea.

Notariu: Dr. Petru Ionescu.

1. Se citeşte protocoiful şedinţei prime şi
se autentică.

2. Secţiunea I. prin raportul ei George Breban
raportează despre actele electorale din cercul XI—XX şi
Se declară verificaţi deputaţii mireni:

1. Dr. Iuliu Tămăşiel şi Petru Corcan
aleşi în cercul al XII-lea Sasca-montană.
2. Ilie Trăilă şi Dr. Ioan Nedelcu aleşi
în cercul al XIII-lea Oraviţa-montană.
3. Alexandru Crenian ales în cercul al
XIV-lea Reciţa montană.
4. Dr. George Dobrin şi Dr. Cornel
Petric aleşi în cercul al XV-lea Bocşa-montană.
5. Zeno de Mocsonyi şi Constantin Bur-
dea aleşi în cercul al XVI-lea Caransebeş.
6. Dr. Ioan Popoviciu şi Isaia Stoica
de Haţeg aleşi în cercul al XVIII-lea Mehadia.
7. Eustachie Popoviciu şi Iosif Stoianel
aleşi în cercul al XIX-lea Bozoviciu.

Actele referitoare la alegerea deputatului
Ioan Budinţian ales în cercul al XIV-lea
Reciţa-montană, carele nu şi-a prezentat cre-
dinţianul; actele referitoare la alegerea de-
putaţilor Ioan M. Roşiu şi Dr. Aureliu Novac,
aleşi în cercul al XI-lea Iam cari nu sunt
prezenţi şi n'au prezentat nici credinţionalele;
apoi actele electorale referitoare la alegerile de
deputaţi în cercul al XVII-lea Teregova, şi al
XX-lea Satul-nou, fiind atacate prin proteste,
se depun pe masa biroului.

3. Secţiunea II prin raportul ei Dr. Ioan Nedelcu
raportează despre alegerile deputaţilor preoţesci şi

Se declară verificaţi deputaţii preoţesci:

1. Andreiu Ghidiu ales în cercul I Va-
leaboului.
2. Dr. George Popoviciu, ales în cercul
al II-lea Logoj.
3. Dr. Iosif. T. Badescu ales în cercul
al III-lea Zgribesci.
4. George Popoviciu, ales în cercul al
V-lea Cosava.
5. Ioan Pepa, ales în cercul al VI-lea
Buziaş.
6. Teodor Cioloca, ales în cercul al
VII-lea Jebel.
7. Ioan Pinciu, ales în cercul al VIII-lea
Ghilad.
8. Traian Oprea, ales în cercul al X-lea
Vêrşeţ.
9. Sofronie Avramescu ales în cercul
al XI-lea Iam.
10. Alexandru P. Popoviciu ales în cer-
cul al XIII-lea Oraviţa-montană.
11. Maxim Popoviciu ales în cercul al
XV-lea Bocşa-montană.
12. Filaret Musta ales în cercul al XVI-lea
Caransebeş.
13. Dr. Iuliu Olariu ales în cercul al
XVII-lea Teregova.
14. Mihail Popoviciu ales în cercul al
XVIII-lea Mehadia.
15. Spiridon Şandru ales în cercul al
XIX-lea Bozoviciu.
16. Trifon Miclea ales în cercul al
XX-lea Satul-nou.

Actele referitoare la alegerea deputatului
Sebastian Olariu, ales în cercul al IV-lea
Făget, pentru că alesul nu şi-a prezentat
credinţianul; actele referitoare la alegerea
deputatului Luca Lazarescu, ales în cercul

IX-lea Fizeș, pentru că alesul nu e de față și n'a prezentat nici credenționalul, actele referitoare la alegerea deputatului Filip Adam, ales în cercul al XII-lea Sasca-montană, pentru că alesul nu e de față și n'a prezentat credenționalul și actele referitoare la alegerea alegerea deputatului preotesc în cercul al XIV-lea Recița-montană, intrând protest, se depun pe masa biroului.

4. Secțiunea III prin referentul ei Dr. Petru Ionescu raportează despre actele electorale mirenișci din cercurile I—X-lea și

Se declară verificați următorii deputați mireni:

1. Dr. Constantin Popasu și Dr. Petru Mladin aleși în cercul I Valeaboului.

2. Dr. Alexandru Mocsonyi și Coriolan Bredicean, aleși în cercul al II-lea Logoj.

3. Dr. Stefan Petroviciu și Dr. Pompei Marcu aleși în cercul al III-lea Zgribesci.

4. Titu Hațeg și Dr. Pahomie Avramescu aleși în cercul al IV-lea Fațet.

5. Toma Haneș și Alexiu Oniț aleși în cercul al V-lea Coșava.

6. Traian Barzu ales în cercul al VI-lea Buziaș.

7. George Serb și Alexandru Lupu, aleși în cercul al VII-lea Jebel.

8. George Breban și Emanuil Ungurean, aleși în cercul al VIII-lea Ghimac.

9. Ioan Crăciunel și Achim Miloia, aleși în cercul al IX-lea Fizeș.

10. Dr. Petru Țepeneag ales în cercul al X-lea Vêrșet.

Actele referitoare la alegerea deputatului Ioan Marcu, ales în cercul al VI-lea Buziaș pentru că alesul nu și-a prezentat credenționalul și actele referitoare la alegerea deputatului Ioan M. Roșiu, ales în cercul al X-lea Vêrșet, pentru că alesul nu e prezent și n'a prezentat nici credenționalul, — se depun pe masa biroului.

5. Constatându-se, că dintre 47 deputați verificați 38 sunt prezenți,

Presidiul enuncie capacitatea sinodului pentru de a putea aduce decisiuni valide.

6. Pășindu-se la constituire, se propune, 6r

Sinodul alege de notari definitiv pe Dr. Iosif T. Badescu și Dr. Petru Ionescu din cler, 6r dintre mireni pe Ioan Marcu, Dr. Iuliu Tămășiel, Ioan Crăciunel și George Breban, designându-se de notariu general Dr. Iosif T. Badescu.

7. Având a se alege comisiunile, la propunerea deputatului Filarct Musta

Sinodul alege:

a) În comisiunea verificătoare: Andreiu Ghidiu, Ilie Curescu și Patriciu Drăgălina.

b) În comisiunea bisericească: Mihail Popoviciu, Dr. George Popoviciu, Alexandru Lupu, Dr. George Dobrin, Alexiu Onițiu și Dr. Pachomie Avramescu.

c) În comisiunea școlară: Ioan Pinciu, Ioan Pepa, Zeno de Mocsonyi, Ioan M. Roșiu, Dr. Stefan Petroviciu, Ioan Marcu.

d) În comisiunea financiară: Filarct Musta, Filip Adam, Sebastian Olariu, Dr. Alexandru de Mocsonyi, Ilie Trăilă, Ioan Budințian, Ilie Curescu, Iosif Stoianel, Dr. Ioan Popoviciu.

e) În comisiunea specială: Filarct Musta, Dr. George Popoviciu, Dr. Iosif T. Badescu, Dr. Alexandru de Mocsonyi, Ilie Trăilă, Coriolan Bredicean, Ioan Budințian, Titu Hațeg, George Serb.

f) În comisiunea petițională: Dr. Iuliu Olariu, Sofronie Avramescu, Dr. Aurel Novac, Dr. Petru Țepeneag, Dr. Petru Mladin, Isaia Stoica de Hațeg.

8. Presidiul prezintă:

Raportul general pe anul 1902 al Consistoriului diecesan ca senat bisericesc

Se predă comisiunii bisericesci.

Raportul delegațiunii congresuale pe anul 1902

Se predă comisiunii speciale.

Raportul Consistoriului diecesan în afacerea Memorandului prezentat Majestații Sale în cauza mănăstirilor

Se predă comisiunii speciale.

Raportul delegațiunii congresuale în cestiunea mănăstirilor

Se predă comisiunii speciale.

Propunerea Consistoriului diecesan pentru revocarea conclusului Nr. 29 ex 1880

Se predă comisiunii bisericesci.

Raportul general pro 1902 al Consistoriului diecesan ca senat școlariu

Se predă comisiunii școlare.

Raportul consistoriului diecesan în cestiunea școlilor montane

Se predă comisiunii speciale.

Raportul consistoriului diecesan în cauza școlii din Satul-nou

Se predă comisiunii speciale.

Raportul general pro 1902 al Consistoriului diecesan ca senat epitropesc

Se predă comisiunii financiare.

Proiectul de preliminarium pro 1904

Se predă comisiunii financiare.

Socoțile fondurilor diecesane pro 1902

Se predau comisiunii financiare.

Raportul despre încassarea competențelor diecesane;

Se predă comisiunii financiare.

Bilanțul tipografiei și librăriei diecesane pro 1902,

Se predă comisiunii financiare.

Consistoriul diecesan transpune petițiunea profeso-

rilor ordinari dela. institutul teologic și cel pedagogic în cauza ameliorării salariilor;

Se predă comisiunii financiare.

Rugarea preotului Mihailu Juica de a i-se erta arenda de 720 cor., pentru pământul din domeniul Marghita-mare;

Se predă comisiunii financiare.

Consistoriul diecesan subșterne raportul protopresbiterului Trifon Miclea în cauza greutăților la încassarea competențelor diecesane;

Se predă comisiunii speciale.

Rugarea profesorului de cântare și tipic dela institutul teologic și cel pedagogic George Petrescu pentru de a fi trecut în categoria a II-a de pensiuine;

Se predă comisiunii financiare.

Rugarea comitetului parochial din Tolvadia pentru stergerea datoriei de 1510 cor. 88 fil., și pentru un ajutoriu de 200 cor.

Se predă comisiunii financiare.

Rugarea lui Iosif Ocnariu și consoții din Macovisce pentru de a se ordina cercetarea în cauza alegerii comitetului și epitropiei parohiale;

Se predă comisiunii bisericesci.

9. Presidiul prezintă:

Abdicerea deputatului Emanuil Ungurean dela mandatul din cercul al VIII-Ghilad;

Se predă comisiunii verificătoare.

10. Presidiul prezintă:

Rugările de concediu pe întreaga sesiune prezentă a deputaților Dr. Alexandru de Mocsonyi, Zeno de Mocsonyi, George Serb, Dr. Petru Mladin și Dr. Pahomie Avramescu.

Concediile cerute se acórdă.

11. Presidiul prezintă:

Credenționalul și rugarea deputatului Ioan M. Roșu pentru concediu pe întreaga sesiune;

Se predă comisiunii verificătoare.

Credenționalul și rugarea deputatului Dr. Aurel Novac pentru concediu pe întreaga sesiune;

Se predă comisiunii verificătoare.

Rugarea deputatului Alexandru Lupu pentru concediu pe întreaga sesiune;

Concediul cerut se acórdă.

Credenționalul și rugarea deputatului Dr. Petru Penția pentru concediu până la verificare;

Se predă comisiunii verificătoare.

Credenționalul deputatului Luca Lazarescu și rugarea pentru concediu pe o zi;

Se predă comisiunii verificătoare.

Proxima ședință anunțându-se pe 5 ore după amăzi ședința prezentă se închide.

Ședința III.

Ținută în 14 Aprilie 1903, la 5 ore p. m.

Președinte: Pré Cuvioșia Sa Domnul Arhimandrit, vicariu episcopesc, *Filaret Musta*.

Notariu: *Dr. Iuliu Tămășiel*.

Se cetesce și

Se verifică protocolul ședinței a II-a.

Presidiul prezintă:

Rugarea preotului Ioan Luca din Racașdia, carele cere ca se i se dea în folosință intravilanul Nr. 290.

Se predă comisiunii financiare.

Rugarea preotului Ioan Sfêrcoțiu din Visag pentru modificarea contractului interimal de cumpărare a celor 100 jugere pământ din domeniul din Visag.

Se predă comisiunii financiare.

Telegramul din Racașdia prin care se cere ca Consistoriul să dispună alegere liberă a comitetului și epitropiei parohiale.

Se predă comisiunii petiționare.

Arătarea anonimă din comuna Partoș contra învățătorului Petru Doboș de acolo.

Se predă comisiunii școlare.

Arătarea mai multor locuitori din comuna Partoș în contra alegerii comitetului parohial.

Se predă comisiunii bisericesci.

Rugarea deputatului Trifon Miclea cu care își înainteză credenționalul și cere concediu pe întreaga sesiune.

Se predă comisiunii verificătoare.

Rugarea deputatului Filip Adam cu care își înainteză credenționalul și cere concediu pe întreaga sesiune.

Se predă comisiunii verificătoare.

Comisiunea verificătoare prin referentul ei Patriciu Drăgălina raportează asupra actului electoral al deputatului mirén **Emanuil Ungurean**, ales în cercul VIII. Ghilad.

Fiind actul electoral în ordine, neatăcat prin protest, ér credenționalul prezentat: sinodul eparchial verifică alegerea deputatului Emanuil Ungurean; deórece însă alesul deputat deodată cu prezentarea credenționalu lui și-a înaintat și abdicerea dela mandat, sinodul primind abdicerea, declară vacant mandatul de deputat și învită Consistoriul diecesan a dispune alegerea supletóre.

Același raportor referéză asupra actului electoral preoțesc în cercul IX. Fișez.

Fiind actul electoral în ordine, neatăcat prin protest, credenționalul prezentat și deputatul de față: sinodul eparchial verifică pe deputatul preoțesc Luca Lăzărescu.

Totacelași raportor referéză asupra actului electoral mirén din cercul X. Vêrșet și XI. Iam în ce privesce alegerea deputatului Ioan M. Roșiu; și asupra cererei de concediu a numitului deputat.

Fiind actele electorale în ordine, neatăcate prin protest și credenționalul pentru cercul X-lea prezentat: sinodul verifică alegerea deputatului Ioan Roșiu pentru acest cerc și acórdă pentru întreaga sesiune concediul cerut; deórece deputatul Ioan M. Roșiu opteză pentru mandatul din cercul al X-lea. Vêrșet, mandatul din cercul al XI-lea Iam se declară

de vacant și se invită Consistoriul diecesan să dispună alegere suplătoare.

Totaceiași raportor referă asupra actului electoral mirén în cercul XI. Iam în ce privesce alegerea deputatului Dr. Aureliu Novac; și asupra cererei de concediu a numitului deputat.

Fiind actul electoral în ordine, neatăcut prin protest și credenționalul prezentat: sinodul eparchial verifică pe deputatul mirén Dr. Aureliu Novac și acordă concediul cerut pe întreaga sesiune prezentă.

Comisiunea verificătoare pune actele electorale referitoare la alegerea din cercul XVII. Teregova pe masa biroului fiind membrii comisiunei interesați personal.

La propunerea deputatului Mihail Popoviciu

Sinodul eparchial alege comisiune verificătoare ad hoc constătătoare din deputații: Titu Hatieg, Alecsie Onițiu și Sebastian Olariu.

Comisiunea bisericească prin raportorul ei Dr. George Popoviciu referă asupra raportului general al Consistoriului diecesan ca senat bisericesc pro 1903.

Raportul Consistoriului diecesan ca senat bisericesc se ia la cunoștință și se alătură la protocol sub lit. C.; ér' cu privire la concubinate Consistoriul diecesan se invită și de astădată a lua de nou măsuri pentru stêpirea lor respective micșorarea numărului lor; ér' la cauzele disciplinare să se arate substratul acestora.

Aceiași raportor referă asupra rugării lui Iosif Onariu și consoți din Macovișcă ca să se dispună alegere nouă a comitetului și epitropiei parohiale.

Se transpune Consistoriului diecesan spre competență afacere.

Comisiunea financiară prin referențul ei Sebastian Olariu referă asupra raportului general pro 1902 a Consistoriului diecesan ca senat epitropesc.

Raportul se ia în general și în special la cunoștință și se alătură la protocol sub D.

Aceiași raportor referă asupra sumariilor socoților și inventariilor fondurilor și fundațiunilor diecesane pe anul 1902.

Socoțile fondurilor și fundațiunilor diecesane pe anul 1902 fiind în ordine se aprôbă și se încuviințază supraerogațiunile în sumă de 3189 cor. 60 fil., acoperite prin economisările făcute, — ér' senatului epitropesc i se dă absolutoriu.

Totodată se invită Consistoriul diecesan a lua măsurile de lipsă ca să se novizese obligațiunile referitoare la acele pretensiuni, ce apar a fi intrate în stadiul de prescripțiune.

Aceiași referă asupra rugărei preotului Mihail Juica din Sredisceamică, ca să i se ierte suma de 720 cor., ce o datorază pentru pământul din dominiul diecesan din Marghita-mare, ce l-a fost ținut în arendă în anul 1897.

Se transpune Consistoriului diecesan, ca să erueze starea lucrului și apoi despre rezultat să raporteze proximalui sinod.

Comisiunea financiară prin referențul Sebastian Olariu referă asupra bilanțului și inventariului Tipografiei și librăriei diecesane pe anul 1902.

Bilanțul și inventariul Tipografiei și librăriei diecesane pe anul 1902 se ia la cunoștință cu acel adaus, ca pretensiunile vechi să se încasseze în cas de lipsă pe cale judecătorească.

Comisiunea financiară prin raportorul Ilie Trăilă referă asupra încassărilor făcute în anul 1902 în convenția episcopescă și speșele deputaților sinodali și congressuali, și face următoarea propunere:

Sinodul ia raportul la cunoștință și invită de nou Consistoriul ca să folosescă mijloce energice pentru încassarea competențelor și restanțelor.

Deputatul George Dobrin face amandamentul ca: să se cerceteze cauzele pentru cari în unele protopresbiterate nu se fac încassările în măsura așteptată și amăsura rezultatului să folosescă mijloce energice.

Sinodul primind acest amandament enunță ca conclus:

Sinodul ia raportul la cunoștință și invită de nou Consistoriul ca să cerceteze cauzele pentru cari în unele protopresbiterate nu se fac încassările în măsura așteptată și amăsura rezultatului să folosescă mijloce energice pentru încassarea competențelor și restanțelor.

Proxima ședință anunțându-se pe ora 9 a. m. a zilei proxime, ședința presintă se închide.

Lecțiuni din Religione

„Dr. Petru Barbu: Istorioare religioase-morale”

„T é r g u l”

Ținta :

Vé. voiu povesti despre un om, care se ruga totdeauna lui Dumnezeu.

I. Analisa

Când se roagă oamenii lui Dumnezeu? Seara, când se culcă; dimineața, când se scoală; înainte și după mâncare; în biserică. Pentru ce se roagă oamenii lui Dumnezeu? Să le dea sănătate și putere, să poată lucra Pentru ce se roagă oamenii lui Dumnezeu sara? Ca să-i mulțamească, pentru că i-a ajutat peste zi să-și facă lucrurile și i-a păzit de tot reul . . . Dar dimineața? Cer ajutorul lui Dumnezeu ca să poată lucra peste zi și să-i pazească de rele Pentru ce se roagă oamenii înainte și după mâncare? Ca să mulțamească lni Dumnezeu, pentru că le-a dat de mâncare

Despre ce am zis, că vă povestesc?

II. Sintesa

a) *Predarea* alineei prime din istorioară și *reproducerea* ei.

Aprofundare materială: Ce sunt ospătăriile? Case (în orașe și sate), în cari oamenii străini și călători se adapostesc, și unde pot căpăta mâncare și beaură pe bani. Țăranului despre care v'am povestit, am zis, că i s'a gătat merindea din traistă. De unde a fost avut el merinde în traistă? De acasă. Cine i-a gătit-o? Muiera lui. Ce-i va fi pus în traistă?..... Și cine a mai fost în ospătărie? Și alți oameni, cari au intrat acolo, să mănânce.....

b) *Predarea* restului și *reproducerea*.

Aprofundare: De ce a roșit tinărul? Pentru că i-a fost rușine, căci a înțeles, că țăranul l-a asemănat cu purceii.

Repețirea și reproducerea întregii istorioare.

Aprofundarea religioasă-etică: Gândiți-vă la țăran și spuneți, ce vă place și ce nu vă place? Ne place de țăran pentru că e om cu frica lui Dumnezeu; ne place, că nu i rușine să-și facă rugăciunea înainte de a mânca; ne place de răspunsul ce l-a dat tinărului, care voia să-și bată joc de el. Ce ziceți despre oaspele mai tinăr? E un om răutăcios, pentru că voesce să-și bată joc de țăran. Ce putem zice despre ceilalți oaspeți? Sunt oameni, cari nu se mai gândeau la Dumnezeu, pentru că îndată ce li se aduceau bucatele, se apucau să mănânce, fără să-și mai facă rugăciunea.

III. Asociația

Asămănați pe țăran cu tinărul și cu ceilalți oaspeți, cari se aflau în ospătărie! Țăranul ăra om cu frica lui Dumnezeu, care totdeauna se gândea la Dumnezeu, îi mulțămia pentru binefaceri și se ruga să-l ajute. Ceialalți oaspeți, și tinărul sunt oameni, cari nu se mai gândesc la Dumnezeu nici când. Cu ce fel de oameni se poate asemăna țăranul? Cu oamenii, cari merg la biserică în Duminici și sărbători și acolo se roagă lui Dumnezeu. Nu cunoaștem pe cineva din istorioarele noastre, care s'ar putea asemăna cu țăranul? Copilul creștin, care a stărîmat idolii păgânului; văduva și domnul, cari mergeau la biserică și ascultau cuvântul lui Dumnezeu. Și ce li s'a întemplat?..... Cu ce fel de oameni se pot asemăna ceialalți? Cu oamenii cari un merg la biserică și nu se roagă lui Dumnezeu..... cu păgânul..... Ce li se întemplă acestora.....? Ce i s'a întemplat păgânului? A fost rușinat. Cu cine se poate asemăna tinărul? Cu ceialalți oaspeți..... cu lăncu cel batjocuritoriu. Cu cine l-a asemănat țăranul? Cu purceii săi de acasă. Pentru ce? Pentru că nici aceia nu se gândesc nici când la Dumnezeu ci se apucă de mâncare fără rugăciune dând năvală?

Ce învățăm de aici?

V. Sistemizarea

Să ne rugăm lui Dumnezeu totdeauna.

V. Aplicarea

Cui trebuie să ne rugăm noi? Când să ne rugăm lui Dumnezeu...? Ce rugăciune sciți voi...? *Acum vom învăța o rugăciune care se zice înainte de mâncare.* Ce vom cere noi în această rugăciune? Nu vom cere nimic, ci vom mulțumi lui Dumnezeu, pentru că ne-a dat mâncare... Ascultați, că acum vă zic eu rugăciunea!

„Ție Tatălui ceresc

Eu frumos îți mulțumesc,

Că din a ta bogăție

De mâncare mi-ai dat mie“.

Ce zicem noi în rugăciunea aceasta? Că mulțumim frumos Tatălui ceresc, pentru că ne-a dat de mâncare. Oare pe cine înțelegem noi aci sub „Tatăl“? Pe Dumnezeu. De ce îl numim pe Dumnezeu „Tatăl“? Pentru că el a făcut, susține și guvernează lumea și pe om. Noi i zicem „Tată...ceresc“ pentru că atunci, când ne rugăm, să nu gândim la lucruri pămîntesci, ci numai la cele ceresci, adică numai la Dumnezeu... Pentru ce trebuie să-i mulțumim lui Dumnezeu? Pentru că el grijesce de noi și de lume. Cum? Ne dă sănătate, putere... ploauă, soare... ca să poată crește bucatele și să ne putem face de mâncare. Cine ne face de mâncare? Mama. Dar cine a crescut bucatele...? Dumnezeu. De unde am zis, că ne dă Dumnezeu mâncare? Din a sa bogăție. Care-i bogăția lui Dumnezeu? Sănătatea, puterea... ploaua, roaua soarele... toate sunt ale lui Dumnezeu și formează bogăția lui. Din aceste ne dă și noauă....

Ce am zis noi în rugăciunea de astăzi...? Acum vom învăța-o de-a rostul, (Învătătoriul rostesc mai întâiu cele două versuri dintâiu și elevii le reproduc; se adaug apoi și celelalte două versuri). Când veți zice voi rugăciunea aceasta...?

(Tot în legătură cu această unitate metodică să se propună și rugăciunea după mâncare.)

„Hoții“

Ținta

Voim să vedem, ce i s'a întemplat unui om, care zicea, că toate câte ni-le trimite Dumnezeu sunt bune.

I. Analiza

Spuneți-mi bunătăți, de cari v'ați bucurat voi, părinții noștri...? Ce ne trimite Dumnezeu? Sănătate, putere... roduri pe pământ... Ce fel de lucruri sunt acestea? Bune. Pentru ce? Fiind că fără ele nu poate trăi omul. Cine se bucură de aceste bunătăți? Toți oamenii. De unde sunt toate aceste bunătăți? De la Dumnezeu. Dar omului i se pot întempla multe învieață: anume ce? Se poate bolnăvi, pot să intre hoți la el în casă și-i fură ce are, i se poate aprinde casa, apa îi poate îneca holda, grindina i poate bate bucatele... Cum se simte omul, când i se întemplă de acestea? Rău, se întristează. Cine ni le trimite aceste? Tot Dumnezeu. Și ce fel de lucruri sunt acestea? Rele.

Dar și aceste lucruri ce ni se par, că sunt rele, pentru noi, ce ni le trimite Dumnezeu, de multe ori pot fi bune. Ascultați.

II. Sintesă

a) *Predarea* alineei prime și *reproducerea* ei.

Aprofundarea materială: Pentru ce-i vor fi trebuit omului lemne? Ca să-și încălzească soba, să aibe cu ce ferbe și să-și facă mâncare. Cum i s'a putut întâmpla să i se rupă roata? În pădure sunt locuri rele, stânci, gropane... Cine-i putea drege roata? Rotariul și faurul. Putea el să meargă acasă cu carul fără o roată? Nu. Ce trebuia să facă? Să se ducă în sat și să aducă altă roată. De ce nu s'a dus... A fost târziu... Ce a făcut dară? Înainte de a se culca, ce a mai făcut? Și-a zis rugăciunea de seară... Lui i-s'a întâmplat ceva reu. Pentru ce? Nu poate merge acasă să doarmă în pat, ci trebuia să doarmă în pădure pe pământul gol; era flămând, setos, apoi putea să-i fie frig în pădure; afară de aceea e și primejdios a dormi în pădure; de ce? El însă ce-a zis...? De ce zicea el așa? Își va fi gândit, că Dumnezeu nu voește să facă nimărui rău și tot îl va scoate și din necasul acesta...

b) Ce voim să mai șcim? Că oare ce i se va fi întâmplat omului peste noapte în pădure.

Ce i se putea întâmpla? Putea veni vr'un lup, urs să-l mănânce pe el și boii... să-l musce vr'un șerpe...

Predarea alineei a doua și *reproducerea* ei.

Aprofundarea materială: De ce nu a sărit omul să-și scape boul de urs? Durmia și nici nu ar fi putut... Ce ar fi făcut alt om, dacă ar fi fost în locul acestuia, când ar fi văzut, că ursul i-a mâncat boul? S'ar fi năcăjit, ar fi injurat... Noi am zis aceasta cu vorbele: „a cărti”. Omul nostru însă ce a zis?... De ce zicea el așa? Va fi năcăjuit, că Dumnezeu tot îl va ajuta, și el își va putea cumpăra alt bou în loc... Putea el să meargă acasă cu carul? De ce nu? N'avea o roată la car și acum lipsia și un bou. Ce trebuia el dară să ceară împrumut din sat? O roată și un bou.

c) Ce voim să mai șcim? Ce va fi făcut omul nostru după ce s'a făcut ziua.

Ce va fi făcut? Se va fi dus în sat să ceară împrumut o roată și un bou. Și apoi ce-ar fi făcut? Și-ar fi dus carul acasă. Dar ce i se putea întâmpla? Putea să nu capete...

Prin ce s'a mai arătat mulțumitoriu lui Dumnezeu omul acela? Prin aceea, că seara înainte de a se culca și a zis rugăciunea de seară. Vom învăța și noi o rugăciune de seară. (Să se propună rugăciunea de seară: „Peste zi Tu m'ai păzit...” și cea de dimineață: „Tu Isuse m'ai păzit...”)

„Moșul”

Tînta

Astăzi vă povestesc despre un copil bun și cu frica lui Dumnezeu.

I. Analiza

Ce v'ași putea povesti despre un copil bun și cu frica lui Dumnezeu? Că a fost ascultătoriu; a mers la biserică, la școală, a învățat bine, pe stradă s'a purtat frumos, cătră toți oamenii a dat „bună ziua”, nu sau certat, nu s'a bătut cu nimene.

II. Sintesă

Predarea întregii istorioare și *reproducerea* ei.

Aprofundarea: Ce păreri aveți despre Alexandru? E un copil bun, de care ne place. Când nu ne place de el? Când se apropie încet de cotărița cu mere și-și întinde mâna să ia. Ce fel de băeat ar fi fost el, dacă ar fi luat? Reu, furători. El însă nu a fost băeat reu; pentru ce...? Ce și-a gândit el? Dumnezeu vede și știe toate. El a fost dară un băeat cu frica lui Dumnezeu. Aceasta încă-l face să ne placă de el. De cine a mai fost vorba în istorioară? De un moș. Ce fel de om era acesta? Om bun, căci dacă a văzut, că Alexandru e băeat cu frica lui Dumnezeu, i-a dat voce să-și i-a mere câte voește.

III. Asociația

Cu ce fel de oameni se poate asemăna Alexandru? Cu copilul creștin („Idoli”), cu veduva („Cuvântul lui Dumnezeu”) etc. Asămănați pe Alexandru cu Filip, care a furat varul... cu George, care a furat mere din grădină... cu Luca, care a furat graurul... Ce a gândit Filip, George, Luca... când au furat? Au gândit, că nu-i vede nimeni. Ce a gândit Alexandru? De și nu mă ved oamenii, mă poate vedea Dumnezeu, căci Dumnezeu vede și știe toate. De unde știa el aceasta? Așa va fi învățat la școală, i vor fi spus părinții. Cum poate Dumnezeu să vadă și să știe toate? Așa, că e în tot locul de față. Dar de ce nu-l vedem noi pe Dumnezeu în tot locul? Pentru că el e nevăzut. Unde am învățat noi aceasta? La istorioara despre idoli. Dumnezeu așadar e în tot locul de față. Aceasta o putem zice și așa: *Dumnezeu e pretutindenea de față*. Am mai zis, că Dumnezeu vede și știe toate; aceasta o putem zice astfel: *Dumnezeu e atotștiutoriu*.

IV. Sistemizarea

Ce învățăm din istorioara aceasta?

- Dumnezeu e pretutindenea de față.
- Dumnezeu e atotștiutoriu.

(Va urma)

Varietăți

Locale. Sinodul nostru eparhial terminându-și agendele în 5 ședințe, s'a încheiat Mercuri.

— În ultima ședință Prea Cuviosul Părinte Dr. Iosif Traian Badescu a fost ales asesor ordinaru la senatul bisericesc. Atât din acest incident, cât și

din incidentul promovării de Protosincol, Prea Cuvioșia Sa a fost viu felicitat în mai multe rânduri de deputații sinodali și de alți amici și stimători ai P. C. Sale.

Mulțămită publică. Doamna *Iuliana Chinez* a binevoit să colecteze pe sama fondului de ajutorare „Ioan Popasu“ suma de 17 cor. 50 fil, dela următorii marimimoși dăruitori: DD. Moise Blidariu, preot 2 cor. Nicolae Ianculescu, învățătoriu 1 cor., Alexandru Mușan, notariu 1 cor., Moise Beltean, 50 fil., Nicolae Groza, preot 1 cor., L. Răcz, Ofelia Birescu, Ioan Secoșan, E. Dobrin, A. Vălean, C. Bredicean, Lucretia Popet, câte 1 cor., Dr. Nic. Petroviciu, Emilia Avramescu câte 2 cor. Primească doamna colectantă și On. dăruitori sinceră mulțămită. *Dr. Iuliu Olariu* președinte. *Dr. George Dragomir* casariu.

Mulțămită publică. Societatea română de cântări și muzică în Caransebeș, vine a aduce și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțămiri, comitetului societății comerciale „Severineana“ pentru ajutorul de 30 (treizeci) coroane destinate pentru sântirea flamurei societății. Caransebeș la 30 Aprilie 1903 st. n. Comitetul.

Din Viena ni-se scrie: Sărbătoarea sfințelor Pasci s'a serbat și în anul acesta cu mare solemnitate militară. — Duminică în 19 l. c. la 4 oare dimineața s'a celebrat învierea, la care mormântul a fost priveghiat și cu spalir, din partea alor 8 suboficieri și 48 voinicici ai reg. de infanterie 43. Întreg ceremonialul a decurs în pompă și paradă, iar răspunsurile le-a executat corul format de soldați români.

După înviere, la care a participat aproape întreaga colonie română, și întreaga garnizoană, s'a mărturisit și împărțășit cu sfințele taine ale Cuminecătorei multe dame române.

Tot așa de înălțătoare a fost și liturgia celebrată Luni în 20 l. c. la 10 oare a. m., la care afară de soldații români aflători în Viena și colonia română au mai participat și o mulțime de străini.

Din toate acestea se vede, că în capitala Austriei românismul dovedește cu serioșitate și evlavie virtuțile mari strămoșesci, în fața cărora chiar și străinii sunt cu admirațiunea și respectul cuvenit.

Și nici nu s'ar putea alt-cum, când tocmai în Viena avem personalități însemnate române, cari în frățască legătură își îndeplinesc misiunea, cu rivnă spornică și din zi în zi crescândă.

O atare personalitate e și a preotului nostru militar Pavel Boldea, care neexagerând se bucură de iubirea tuturor, cari au avut ocaziune să-l cunoască ca om social, ca preot, ca român.

Nu cred, că ar putea cineva obiecta ceva când e vorba a aduce prinos de recunoștință acestui vrednic preot.

Puțini merită — dar mulți sunt lăudați la noi Români.

Să ni se dea dreptul a dedica următoarele părintelui Boldea cu scopul de-al face cunoscut și celor, cari poate nu-l cunosc ori nu voesc să-l cunoască.

Să scie fiesce-care, că în lupta noastră culturală, în afirmarea noastră că Români pretutindeni și față de ori-care, pe lângă fondul recerut intelectual se recere în grad mare și calitățile morale, precum sinceritate, serioșitate, bunătatea inimii, dragoste nețermurită pentru tot ce românesc și sentiment desinteresat de a jertfi.

Toate acestea le putem afla la părintele Boldea.

Și dacă scriem acestea, o facem pentru-că ne vedem îndemnați prin faptul, că părintele Boldea în zilele sărbătorii sfințelor Pasci a primit dela Maiestatea Sa regele Carol I. al României pe cale diplomatică ordinul „Steaua României“ în grad de oficer cu motivarea serviciilor prestate familiilor oficerilor români atașați și comandați la mai multe regimente Austro-Ungare, — mai multor cetățeni români aflători în capitala Austriei și chiar morboșilor de prin spitalele Vienei — pentru predarea religiunii și împărțășirea cu cele religioase a tinereții române originare din România, și care durere, cercetează în număr mare institute străine, între cari numai în claustrul catolic „Notre Dame de Sion“ se află peste 30 de eleve; în fine i-s'a conferit ordinul drept recunoștință și remunerare a serviciilor prestate regimentului „Carol I Regele României“ Nr. 6 și adecă din anul 1888—1898 în Budapesta, iar dela 1900 incoace în Viena.

Acestea sunt meritele d-lui Boldea din punctul de vedere al României — și nu cred, ca să nu se însufletească tot Românul de bine pentru răsplătirea acestor merite, văzând totodată fratele cum răsplătesce pe alt frate înstrăinat, și prigonit de soarte.

Ar mai fi să adaog dragostea studențimei române din Viena. Graț și Budapesta față cu părintele Boldea, a cărui sentiment de jertfă nu întrelasă nici un moment, fără ca să fie dovedit.

Ce să mai zicem de mulțimea adreselor din partea celor de acasă fie țărani, ori domni, cari partea cea mai mare își trimit fel și fel de rugări fie pentru interveniri în Budapesta, fie în Viena.

La toate acestea părintele Boldea răspunde cu rezultatul puterilor sale.

Dee bunul Dumnezeu, ca acest preot vrednic simpatic și cu suflet mare românesc să trăească la mulți ani, iar faptele lui să fie în conformitate recunoscute.

Necrolog. În 29 Martie st. v. am petrecut la cele eterne pe valorosul nostru păstoriu sufletesc *Nicolae Goanță* paroch în Mocerș, carele după un morb lung a încetat din viață în etate de 66 ani și 40 ani de funcțiune. Răposatul a desvôltat o muncă rodnică. A plătat în noi simțul de religiositate și moralitate dragoste de neam și limbă. Și-a câștigat încrederea tuturor, fiilor săi sufletesci, fiind ales de nenumărate ori reprezentante în Congregațiunea comitatensă, la Comunitatea de avere și deputat la Scaunul protopopesc. În ce privesce iubirea noastră față de răposatul s'a dat dovadă prin aceea, că la vestea făcută prin sunetul clopotelor, cari anunțau cu jăluire încetarea din viață a păstoriului nostru sufletesc — am grăbit cu toții, mic și mare, din comună, de

pe la colibi îndepărtate, din comuni învecinate spre a arăta ultimul onor păstorului sufletesc, carele după serviciile prestate timp de 40 ani a apărut cu demnitate comuna, biserica și școala față de ori ce influință stricăcioasă, păstorind cu scumpătate și îngrijire turma concrezută lui. Prin testament a lăsat santei noastre bisserici suma de 200 cor. Actul funebral s'a săvârșit de către 11 preoți sub conducerea parohului Iosif Câmpian din Prigor; iară responsurile le-a executat o mulțime de învățatori adunați din toate părțile. Pe răposatul l-l depling: fiul său Dionisie preot în Lăpușnic cu soția sa Sofia, fiica lui Sofia cu ginerele Dionisie Bădin învățatori în loc, frați, nepoți și nepoate. În veci amintirea lui. *Nicolae Negru*, epitrop.

— Subscrișii cuprinși de adencă durere, aducem la cunoscință încetarea din viață a mult iubitei noastre fice respective soții și mame, a doamnei *Iuliana Bailla* născută *Poșta*, care după grele suferințe și după împărțirea cu sfințele taine a adormit în Domnul în 25 Aprilie a. c. în etate de 24 de ani. Caransebeș. în 26 Aprilie 1903. *Nicolau Bailla*, soț. *Eugen Bailla*, fiu. etc. Fie-i țărina ușoară!

Himen. D-l *Vasilie Usonescu*, teolog absolut și-a încredințat de soție pe d-soara *Anica* fiica d-lui *Ilie Pepa* din Domașnia.

Mulțămită publică.

Pre toți acei stimați amici și cunoscuți, cari din tristul incident a reposării neuității mele soții *Iuliana Bailla* născută *Poșta*, au binevoit a-și exprima condolențele și astfel au contribuit la alinarea suferințelor mele, îi rog pe această cale să binevoiască a primi cea mai sinceră mulțămită.

Caransebeș, 17/30 Aprilie 1903.

Nicolae Bailla.

Licitațiuni minuende

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan de ddo 19 Martie a. c. Nr. 1004 E. prin aceasta se scrie licitațiune minuendă pentru regularea curții s. biserici din comuna **Lapušnic**, protopresbiteratul Mehadiei cu prețul de esclamare 1078 cor. 23 fil.

Licitațiunea se va ținea în 27 Aprilie (10 Maiu) a. c. la 3 oare p. m.

Reflectanții vor avea să depună înainte de licitațiune vadiul de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Specificațiunea de spese și măsuri precum și planul se pot vedea la oficiul parohial în ori ce zi.

Lapušnic, din ședința comitetului parohial ținută în 7/20 Aprilie 1903.

2—2 [22]

Iosif Bihoiu

președintele comitetului parohial.

Concurse

Pe baza ordinațiunei Ven Consistoriu diecesan de datul 22 Ianuaru 1903 Nr. 35 școl se scrie concurs pentru ocuparea postului de învățătoare la școala confesională gr. or. rom. din **Mércina**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 600. cor.
2. Paușal de lemne din care are a să încălzi și școala 96 cor.
3. Pentru conferințe 20 cor.
4. Pentru scripturistică 20 cor.
5. 1/4 juger grădină intravilană și
6. Quartir liber în edificiul școlar.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea definitivă a acestui post, nu se acordă alesei învățătoare alt emolument afară de cele înșirate aci.

Petentele să-și înainteze recursele adresate comitetului par. la oficiul protopresbiteral din Oravița.

Mércina, din ședința comitetului parohial ținută la 9 Martie 1903. 3—3 [20]

Păun Ciută

președinte.

Petru Poenariu

notariu.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa III-a din **Bichigi**, protopresbiteratul Făgetului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jugere de pământ arătoriu și fenaț.
2. Stola usuată.
3. Un intravilan de 800□ stênjeni.

Concurenții sunt invitați, ca suplicele ajustate conform statutului organic bisericesc și regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial, să le subștearnă oficiului protopresbiteral în Făget.

Concurenții sunt poștiți a se presenta în vre-o Duminecă sau sêrbătoare în sânta biserică și nici de cum în ziua de alegere.

Bichigi, din ședința comitetului parohial ținută la 9 Aprilie 1903.

2—3 [21]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul *Sebastian Olariu*.